

Motion till riksdagen 2022/23:1748

av **Rasmus Giertz m.fl. (SD)**

Erkännande av folkmord

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen med anledning av resolution 2091 ska erkänna Islamiska statens terrorkampanj i Irak och Syrien som folkmord och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska erkänna den framtvungade svälten i Ukraina 1932–1933 som ett folkmord och tillkännager detta för regeringen.

Erkännande av Islamiska statens folkmord

I januari 2016 biföll Europarådets parlamentariska församling en resolution om resande stridande i Syrien och Irak som förklarade terrorgruppen Islamiska statens terrorkampanj under de senaste åren för folkmord. Liknande förklaringar har kommit från stora församlingar såsom Förenta Nationerna och Europaparlamentet.

Islamiska statens systematiska förföljelse av etniska och religiösa minoriteter i och omkring de områden de har kontrollerat, har med rätta chockat den civiliserade världen. Organisationen har exempelvis kidnappat hundratals kristna assyrier och tvingat dem att leva under ett fruktansvärt förtryck i sitt egenhändigt utropade kalifat. IS-terrorister har likaså försatt ett stort antal yazidiska kvinnor i sexuellt slaveri, medan männen eller de kvinnor som inte ansågs duga som sexslavar dödades och dumpades i massgravar.

Islamiska Statens terrorkampanj hade som syfte att lämna bakom sig en inte bara mänsklig utan även kulturell öken. Deras mål har varit att förinta hela folkgruppers historia, deras religiösa identitet och allt som dessa grupper har kvar av sitt kulturarv, då de ansett sin egen radikala tro stå över alla andra.

Den svenska juridiska definitionen av folkmordsbrottet är hämtat från Internationella brottmålsdomstolens Romstadga och definierar gärningen som att:

- (I) med avsikt att helt eller delvis förgöra en nationell, etnisk, rasmässigt bestämd eller religiös folkgrupp som sådan

- (II) vidta vissa gärningar avseende folkgruppen eller medlemmar av folkgruppen, nämligen
  - (a) att döda dem
  - (b) att tillfoga dem svår kroppslig eller själslig skada
  - (c) att uppsåtligen påtvinga folkgruppen levnadsvillkor som är avsedda att medföra dess fysiska undergång (helt eller delvis)
  - (d) att genomföra åtgärder som är avsedda att förhindra födelser inom folkgruppen, eller
  - (e) att med våld överföra barn från folkgruppen till en annan folkgrupp.

Sedan andra världskriget har ingen organisation på ett sådant systematiskt och målmedvetet sätt prickat av rekvisiten.

Även om Islamiska statens härjningar nu verkar vara över, bör Sveriges riksdag visa sitt otvetydiga stöd för de överlevande, följa PACE:s resolution och erkänna Islamiska statens terrorkampanj i Irak och Syrien mot bland annat assyrier/syrianer, druser, kristna, kurder, mander, shabaker, shiamuslimer, turkmener och yazidier under de senaste åren, som folkmord.

Erkännande av folkmordet i Ukraina 1932-33

I många länder där kommunismen varit statsideologi, har regimerna genererat storskaliga kampanjer utan respekt för befolkningens vilja och med enorma dödstal som följd. Folkmordet i Ukraina är det första exemplet i en lång rad, men kom att följas av exempelvis Kinas stora språng framåt och kulturrevolution, liksom av dödens fält i Kambodja. Kommunismens förnekande av äganderätt har gång på gång lett till förtrampandet av mänskliga rättigheter och gjort de egna ländernas medborgare till slavar och dödsoffer i sitt eget land.

Folkmordet i Ukraina var kommunisternas första fredstida massmord. Det inträffade här, i Europa.

Lenin hade redan långt före revolutionen som mål att förstatliga produktionsmedlen, inklusive jordbruket. Revolutionen 1917 och bolsjevikernas maktövertagande samma år, följdes av utbrytarförsök i flera regioner, även i Ukraina, men från 1922 blev Ukraina en del av Sovjetunionen. Efter inbördeskriget och fram till och med 1927 tillät kommunistpartiet en relativt liberal ekonomisk politik, synbarligen medvetet om att detta skulle vara snabbaste sättet för en ekonomisk återhämtning. Såväl företagare som bönder kunde utveckla sin verksamhet och den svält som följt på första världskriget och inbördeskriget upphörde. Speciellt Ukraina, som är ett av världens mest gynnsamma jordbruksområden, återhämtade sig på många sätt snabbt. Under tiden som den mer liberala politiken fördes, konsoliderade dock kommunistpartiet sin makt och 1928 fastlades den första femårsplanen, som inkluderade att jordbruket skulle nationaliseras och kollektiviseras.

I Ukraina exproprierades som ett första steg 352 000 jordbruk under perioden 1928–1931. Omkring 1,5 miljoner människor berördes och jordbruksproduktionen sjönk katastrofalt – de mest produktiva jordbruken slogs i spillror och de statskontrollerade gårdar som skulle ta deras plats var oerhört ineffektiva. Demonstrationer spred sig över hela Ukraina, liksom i andra delar av Sovjetunionen. Staten behövde samtidigt stora leveranser för att hålla igång exporten och för att livnära stadsbefolkningarna.

Situationen riskerade att glida ur kommunistpartiets kontroll och kanske förklarar detta till del det som följde. De leveransplaner som fastlades för Ukraina i juli 1932 var helt orealistiska, men gav kommunistpartiet möjlighet att konfiskera mat till städerna och möjlighet att bestraffa alla som inte levererade. 1932 och 1933 gick staten så långt att man inte bara konfiskerade all säd, utan även gick in i husen och konfiskerade allt som överhuvudtaget var ätbart. Från de mest misshandlade regionerna blockerades därefter vägarna. Samtidigt drevs runt hela landet en propagandakampanj mot förmenta tjuvaktiga storbönder, så att den utplundrade och svältande landsbygdsbefolkningen ingenstans skulle vinna sympatier för sin sak. Man förnekade bönderna rätten till sin produktion. Man stal deras mat. Nu lät man dem svälta ihjäl samtidigt som man utmålade dem som folkets fiender.

Före första världskrigets utbrott 1914, var Ukraina en av världens största jordbruksproducenter. Kommunismen vände detta till massvält. Det har beräknats att en miljon människor dog bara under en enda månad, juni 1933. Hur många som dog totalt är svårt att bedöma, eftersom kommunistpartiet genomförde en total mörkläggning av sitt brott. Beräkningar av överdödligheten 1933 tyder på att siffran åtminstone översteg 3 miljoner människor.

Det kommunistiska våldet över Östeuropa bröts runt åren 1980–1991, förkastat av de kommunistiska staternas egna befolkningar. Att vårda minnet av dess offer och påminna samtiden om dess brott är viktigt, så att det aldrig tillåts hända igen.

Därför bör riksdagen tillkännage för regeringen att den ska erkänna Holodomor som ett folkmord.

Rasmus Giertz (SD)

Aron Emilsson (SD)

Markus Wiechel (SD)

Mats Nordberg (SD)

Alexander Christiansson (SD)